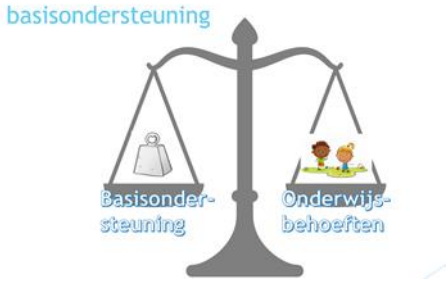
Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Naam school	Het Bastion
Periode SOP	2019-2020
Instemming team	dd: juni 2019
Advies MR	dd: september 2019

Algemeen: ondersteuningsmogelijkheden

Met de invoering van Passend Onderwijs in 2014 stellen alle scholen een schoolondersteunings-profiel op.
Met dit profiel brengen scholen in beeld welke ondersteuning zij kunnen bieden voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

De ondersteuning die scholen kunnen inzetten, is verdeeld in basisondersteuning, lichte ondersteuning en zware ondersteuning.
Basisondersteuning is de ondersteuning die op schoolniveau aanwezig is. Voor deze ondersteuning zijn meerdere wettelijke criteria vastgesteld. Op basis van deze criteria is dit SOP opgesteld.

Wanneer basisondersteuning niet toereikend is, kan deze worden aangevuld met lichte ondersteuning. Lichte ondersteuning is bij De Waarden georganiseerd op bestuursniveau.

Naast basis- en lichte ondersteuning kan aanvullende ondersteuning aangevraagd worden bij het samenwerkingsverband. Dit in de vorm van een arrangement (BBA: bovenbestuurlijk arrangement) of een TLV (toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal -basis-onderwijs).

Basisondersteuning

We omschrijven basisondersteuning als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd.

Preventie

- tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen signaleren
- de aanwezigheid van diagnostische expertise
- samenwerking met ketenpartners
- veilig schoolklimaat

Licht curatieve interventies

- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen);
- onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie. NB: de begrenzing van ondersteuning voor leerlingen op basis van IQ alleen wordt vermeden;
- fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben;
- (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.
- een protocol voor medische handelingen de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden.

Preventieve en licht curatieve interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en moeten de continuïteit in de schoolloopbaan van een leerling ondersteunen.

Onderwijsondersteuningsstructuur

Deze bestaat uit:

- de expertise van het (ondersteunings)team v.w.b. preventieve en (licht) curatieve interventies
- de specifieke expertise van samenwerkende scholen, de ketenpartners
- afspraken met de gemeente over de uitvoering van jeugdgerelateerde zorgtaken.

Planmatig en overeengekomen kwaliteitsniveau

Voor dit deel wordt verwezen naar het toezichtkader van de inspectie en het kwaliteitsbeleid van de stichting. Het kwaliteitsniveau is op het niveau zoals beschreven in het toezichtkader: de leerprestaties van de school zijn tenminste voldoende.

Naar het schrijven van een SOP

Bij het schrijven van het SOP wordt de mogelijkheid om ondersteuning in te zetten afgezet tegen:

1. De mogelijkheden van ondersteuning vanuit de basisondersteuning. Dit op basis van de IVO-velden;
2. De schoolstandaard en de schoolontwikkelingen;
3. De grenzen van de school

IVO: indiceren vanuit onderwijsbehoeften

Binnen ons samenwerkingsverband wordt gewerkt volgens het indiceren vanuit onderwijsbehoeften (IVO).
IVO is een instrument en proces waarmee, op basis van de onderwijsbehoefte van de leerling, de middelen (ook: expertise) voor de meest passende ondersteuning worden toegekend.

De volgende uitgangspunten maken duidelijk waar IVO voor staat.

- Het denken vanuit de onderwijsbehoefte van de leerling is, in overeenstemming met de zienswijze van handelingsgericht werken, de basis voor goed onderwijs.
- Het toekennen van een arrangement (ook TLV) baseert zich op een ordening van de onderwijsbehoeften van leerlingen (de vraag) én op een ordening van de ondersteuningsmogelijkheden (het aanbod).
- Deze wijze van indiceren is geschikt om de huidige arrangementen toe te wijzen, maar ook om alle toekomstige vormen van arrangementen toe te wijzen.
  Anders gezegd: daar waar de basisondersteuning toeneemt, blijft de mogelijkheid van arrangeren bestaan, afgezet tegen het nieuwe niveau van basisondersteuning.

Onderwijsbehoeften en arrangementen onderscheiden zich op vijf voor indicatiestelling relevante kenmerken of velden:

1. de hoeveelheid aandacht en tijd
   (hoeveel extra tijd is er nodig of beschikbaar, welke eisen moeten we stellen aan het aantal handen in de klas of de groepsgrootte?)
2. het onderwijsmateriaal
   (welke onderwijsmaterialen zijn nodig of beschikbaar?)
3. de ruimtelijke omgeving
   (welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig of beschikbaar om een normale schoolgang van de leerlingen met speciale behoeften te garanderen?)
4. de expertise
   (welke teamexpertise is nodig of beschikbaar, welke specialistische expertise is nodig of beschikbaar, met welke intensiteit?)
5. de samenwerking met andere instanties
   (samenwerking op welke basis en met welke intensiteit is nodig of beschikbaar met welke instellingen buiten het onderwijs?)

IVO biedt leerkrachten de mogelijkheid om toewijzing van ondersteuning te gebruiken als een instrument dat hun handelingsrepertoire kan vergroten.

Schoolondersteuningsprofiel, basisondersteuning, IVO- velden en WMK

In de nu volgende pagina's wordt per domein het niveau van basisondersteuning weergegeven. Daarna wordt per IVO- veld aangegeven wat de mogelijkheden zijn om de ondersteuning in te zetten. Na vaststelling door de MR, wordt het SOP jaarlijks geëvalueerd met behulp van de vragenlijsten uit WMK. De kwaliteitsmedewerker onderwijs en beleid zal deze vragenlijsten jaarlijks uitzetten naar de scholen. Op basis van de evaluatie kan het SOP bijgesteld worden. Eveneens kan de evaluatie leiden tot aandachtspunten voor de schoolontwikkeling.

Schoolondersteuningsprofiel per domein van basisondersteuning

Preventie

Tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen signaleren	
Wie/ wat is hiervoor aanwezig op school?	CITO-volgsysteem Onderbouwd ZIEN! / Profielscan Onderbouwd Sometics WMK Sociale Veiligheidsmonitor NIO (groep 8) GGD-lijsten BOUW! Rots en Water Screening logopedie en Cesar
Op welke manier en wanneer wordt dit ingezet?	Planmatig en cyclisch (volgens de HWG-principes). Interventies naar aanleiding van groepsbesprekingen of klassenbezoeken.

De aanwezigheid van diagnostische expertise	
Welke expertise t.a.v. effectieve interventies op didactisch en sociaal- emotioneel gebied is op school aanwezig?	Hoogbegaafdheid specialist Gedragsdeskundigen Rots en Water Anti-pestcoördinator cq vertrouwenspersoon Taal-, leescoördinator Specialist Jonge Kind Specialist Autisme (kindercoach)
Op welke manier is deze expertise beschikbaar?	Leerkrachten met speciale taken en inzet. Opgenomen in het lesaanbod. Een mogelijkheid is op basis van casus uren in taakbeleid of via Expertisecentrum.

Samenwerking met ketenpartners	
Welke ketenpartners zijn betrokken?	Expertisecentrum De Waarden Breinklas Stichting de Waarden CJG Ambulante dienstverlening REC1 t/m REC4 Onderwijsadviesdiensten als Driestar, Verus, Bazalt/RPCZ Gemeente Moerdijk Samenwerkingsverband PO3002 Logopedie en Cesartherapie Wijkagent en BOA, Huisarts Leerplichtambtenaar Veilig Thuis Voortgezet onderwijs
Waar in de zorgstructuur worden deze betrokken?	Op leerling-, groeps- en schoolniveau. Afhankelijk van de ketenpartner in het jaarprogramma opgenomen of juist indien noodzakelijk.

Wie neemt het initiatief om hiertoe over te gaan?	School en / of ouders

Veilig schoolklimaat	
Hoe is deze gerealiseerd in de groepen?	Rots en Water Sociaal Veiligheidsplan Identiteit (breed en smal)
In het team?	Gesprekkencyclus GROWTH!
In het gebouw?	RI&E
Op het plein?	RI&E Veiligheidsplan

Licht curatieve interventies

Een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen	
Welke interventies worden ingezet op groepsniveau?	Interventies vanuit: Dyslexie- en dyscalculieprotocollen BOUW! Snappet
Wanneer/ op basis van welke informatie wordt besloten om deze interventies in te zetten?	Cito LOVS Dashboard van Snappet (dagelijks) Oudergesprekken
Wie neemt hierin het initiatief?	Hoofdzakelijk vanuit de leerkracht, maar schoolleiding en ouders kunnen input geven
Wie monitort het effect van deze interventies?	Leerkrachten en IB
In welk(e) document(en)/ systeem wordt dit aanbod planmatig en doelgericht beschreven?	Groeidocument / groepsplan, groepsbesprekingsformulier, trendanalyse en ParnasSys/Snappet/BOUW!

Onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.	
Welk aanbod is er op schoolniveau?	Meer- en hoogbegaafdheid (plusklas en leerstof in de klas). Er is een kast met leermiddelen voor hoogbegaafde leerlingen. Gepersonaliseerd leren (Snappet). Eigen leerlijn.
Wie besluit dat dit aanbod ingezet gaat worden?	Protocol in overleg met ouders en leerlingen en eventueel een derde partij.
Wanneer/ op basis van welke informatie?	Capaciteitenonderzoek Cito-volgsysteem Resultaten methodewerk
Wie monitort het effect van deze interventies?	Leerkracht/specialist HB en IB
In welk(e) document(en)/ systeem wordt dit aanbod planmatig en doelgericht beschreven?	Cito-volgsysteem Snappet BOUW! Formulier groepsbespreking Trendanalyse (vergelijking Snappet vs Cito)

(Ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen	
Welke zijn dit?	Rots en Water ZIEN! Goed gedaan!
Wie voert deze uit?	Trainer (R&W) en leerkrachten
Op basis van welke gegevens wordt besloten deze methodieken in te zetten?	IB-directieoverleg Groepsbesprekingsformulier
Wie monitort het effect van deze interventies?	IB en leerkracht
In welk(e) document(en)/ systeem wordt dit aanbod planmatig en doelgericht beschreven?	ParnasSys Groepsplan gedrag

Curatieve zorg en ondersteuning die school samen met ketenpartners kan bieden	
Welke zorg en ondersteuning?	Spraak/taal, motoriek, gedrag, beweging, zicht, gehoor, emotieregulering

Welke ketenpartners?	Cesartherapie, logopedie, orthopedagogie CJG Expertisecentrum De Waarden Ambulante begeleiding
Op basis van welke gegevens wordt dit ingezet?	Groeidocument, groepsbespreking, onderzoeksgegevens, vraag vanuit ouders
Wie neemt hiertoe het initiatief?	School en/of ouders
Wie monitort het effect van deze zorg en ondersteuning?	School, ouders en/of ambulante dienst
In welk(e) document(en)/ systeem wordt dit aanbod planmatig en doelgericht beschreven?	ParnasSys, groeidocument, plan van aanpak (REC)

Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen.	**Zie hierna bij de beschrijving bij de IVO- velden.**

Ondersteuningsstructuur

De expertise van het team v.w.b. preventieve en licht curatieve interventies	
Dit onderdeel betreft de hiervoor beschreven expertise. Welke expertise is hiernaast beschikbaar op de school?	Kunst en Cultuur Innovatietrajecten (verander- en verbeter-)
Op welke manier wordt de aanwezig expertise geborgd?	Verbeterttrajecten, nascholing en draagvlak onder de leerkrachten. Ook collegiale consultaties behoren hierbij. Daarnaast teamontwikkeling (zoals de kwaliteitskaarten (updaten)).
Op welke manier wordt deze expertise geactualiseerd en op voldoende niveau gehouden?	Zie borgen. Tevens bieden het Koersplan en het daaruit afgeleide schoolplan sturing hierop.

Specifieke expertise van samenwerkende scholen	
De samenwerkende scholen zijn:	De Waarden, in het bijzonder PLG Bastion-Molenvliet-Rietvest (BMR) Bepaalde scholen vanuit REC (w.o. De Spreekhoorn en SBO (Het Palet)) Scholen voor Voortgezet Onderwijs (w.o. Het Marklandcollege)
Welke expertise is beschikbaar vanuit de samenwerkende scholen?	Expertise op zorg en gedrag. Rots en Water Meer- en hoogbegaafdheid Samenwerking op gebied van techniek
Op welke manier wordt deze ingezet?	Op afroep.
Wie neemt hiertoe het initiatief?	De school
Op welke manier wordt de aanwezige expertise geborgd?	We beschouwen zorg als zorg van ons allen. Dus we richten scholing, overleg e.d. niet uitsluitend op specifieke leerkrachten (korte termijn), maar betrekken andere leerkrachten erbij (lange termijn). Dit kan met scholing, maar ook overleg en aanschaf/inzet van middelen zijn. Afspraken en werkwijzen worden vastgelegd in notities (in het borgingsdocument) op Sharepoint.
Op welke manier wordt deze expertise geactualiseerd en op voldoende niveau gehouden?	Middels een planning en klasbezoeken.

Afspraken met de gemeente over de uitvoering van jeugdgerelateerde zorgtaken	
Wie zijn de contactpersonen school-gemeente? (functies)	Jeugdprofessional CJG Schoolleiding, maar ook de Intern Begeleider(s) en leerkrachten Leerplichtambtenaar Wijkagent
Op welke manier zijn deze afspraken onderdeel van de zorgstructuur van de school?	Vanuit het overleg tussen schoolleiding en Intern Begeleider, maar ook vanuit overleg tussen Intern Begeleider, JP en leerkrachten. Dit overleg vindt geregeld plaats en op afroep.

Schoolondersteuningsprofiel per IVO- veld

Veld 1: Aandacht en tijd	
Is de groepsgrootte van invloed op de mogelijkheden om passende ondersteuning te realiseren?	Ja, maar vooral in relatie tot zorggewicht van de groep én professionaliteit van de leerkracht en het team als geheel. Bij het bepalen van het zorggewicht wordt o.a. gekeken naar haalbare interventies of aantal instructiegroepen cq leerlijnen binnen een groep. Dat geldt van groep 4 t/m 8.
Welke groeperingsvorm gebruikt de school (jaargroepen/ combinatiegroepen/ stamgroepen/…)	Leerstofjaarklassensysteem, waarbij afgewogen wordt of er enkele groepen of combinatiegroepen gevormd worden.
Welke mogelijkheden bieden deze vormen in het realiseren van passende ondersteuning?	Kinderen kunnen werken in subgroepjes en passende instructie krijgen (bv. in klein verband of individueel)
In hoeverre kan er vanuit de basisondersteuning een beroep gedaan worden op extra handen in de klas?	Indien nodig kunnen er onderwijsassistenten (meer handen in de klas) worden ingezet.

Veld 2: Het onderwijsmateriaal	
Zijn in het groepsplan en OPP de in te zetten leermiddelen en materialen vermeld in relatie tot de onderwijsbehoeften en leerdoelen?	In groeidocument staan deze zaken vermeld. Het OPP is een onderdeel van dit groeidocument.
Leidt dit tot effectieve en passende interventies die planmatig en doelgericht worden ingezet?	Ja
Staan specifieke dispenserende en compenserende middelen, alsook software, vermeld?	Ja
De school hanteert de volgende formats ten behoeve van het passend arrangeren en het opbrengstgericht werken:	Groeidocumenten, ‘groepsplanloos’ werken in groep 4 t/m 8, groepsbesprekingen. School noteert alles binnen ParnasSys

Veld 3: De ruimtelijke omgeving	Vermeld ‘ja’,‘nee’ of ‘n.v.t.’
De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.	ja
De school heeft een invalidentoilet met ringalarm.	ja
De school heeft bij een meerlagig bouw een lift.	nvt
De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.	ja
De school beschikt over een audiologische ringleiding.	nee
De school beschikt over markeringen t.b.v. slechtzienden.	nee
De school beschikt over een rustruimte.	nee
De school beschikt over een handelingsprotocol t.a.v. verstrekking medicatie en medisch handelen.	ja
De school beschikt over hulpmiddelen t.b.v. vergroting teksten voor slechtzienden.	ja

Veld 4: Expertise	Vermeld 'ja', 'nee' of 'n.v.t.'
De intern begeleider neemt deel aan het netwerk gericht op professionalisering.	ja
De school beschikt over een meerjaren scholingsplan.	ja
De school heeft van alle teamleden de ondersteuningsmogelijkheden in beeld.	ja
Professionalisering is gekoppeld aan schoolontwikkeling.	ja
In het team is specifieke kennis aanwezig op het terrein van: rekenspecialisatie, taalspecialisatie, gedragsspecialist, orthopedagiek, dyslexie, dyscalulie.	nee
De inzet, rol en beoogde opbrengst van de specialisten binnen het zorgsysteem van de school is concreet beschreven.	Stroomdiagram De Waarden

Veld 5: Samenwerking met andere instanties	Vermeld 'ja', 'nee' of 'n.v.t.'
School heeft een sociale kaart waarin alle samenwerkingspartners en hulpbronnen staan vermeld.	Ja vanuit De Waarden
De ondersteuning van buiten de school is afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling en op de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht/ school.	ja
De school heeft de ondersteuning van buiten de school geïntegreerd in het proces van arrangeren.	Ja
De school heeft bij ondersteuning van buitenaf samen met de samenwerkingspartners de onderwijsbehoeften, ondersteunings-mogelijkheden, doelen, opbrengsten, evaluatie en het plan vastgesteld en vastgelegd.	ja
De school zorgt ervoor dat de geboden ondersteuning door de samenwerkingspartner net zo afgestemd is op de handelingswijze van de leerkracht als die van de school.	ja
De school monitort de voortgang, effectiviteit van de ondersteuning samen met de ouders, leerkracht, IB-er en externe partners.	ja
De school is bekend met de contactmogelijkheden met de multidisciplinaire commissie van het samenwerkingsverband.	ja
De school heeft in het onderwijskundig dossier een koppeling gemaakt van de eigen basisondersteuning met de in school aanwezige expertise en de onderwijsbehoeften van de leerling.	ja
De school heeft op basis van de eigen expertise, eigen onderwijsprofiel inzichtelijk gemaakt op welke wijze de school het onderwijs heeft afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerling en wat het effect daarvan is geweest.	ja
De school heeft op basis van het eigen onderwijsprofiel en de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht welke aanvullende ondersteuning noodzakelijk is en deze beargumenteerd.	ja
De school betrekt in het gehele proces de ouders, leerling en leerkracht actief.	ja